

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **N. B.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2025, č. j. 34 Az 20/2024-106,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2024, č. j. OAM-1558/ZA-ZA12-LE05-2023, jímž žalovaný rozhodl, že se stěžovatelce neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Stěžovatelka požádala o mezinárodní ochranu dne 13. 11. 2023. Z Alžírsko vycestovala dne 4. 1. 2020 přes Barcelonu do Paříže, kde tři roky nelegálně pobývala. Dne 11. 11. 2023 pak přicestovala do České republiky. Při pohovoru a následném doplňujícím pohovoru uvedla, že z Alžírsko odjela, neboť tam již nežil nikdo z její rodiny. Nejdříve žila ve Francii s rodiči a sestrou, nelíbila se jí však tamní společnost a stres a nenašla si tam práci, takže se rozhodla přestěhovat za bratrem do České republiky, kde hodlala zůstat. V ČR měla stěžovatelka přítele původem z Alžírsko, který zde má povolení k trvalému pobytu, se kterým čekala dítě (těhotenství následně doložila) a za něhož se hodlala vdát. Dále uvedla, že v Alžírsku nikdy žádné problémy s orgány státu neměla a že jí v případě návratu nic nehrozí.

[3] Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že důvodem podané žádosti o mezinárodní ochranu je snaha stěžovatelky zůstat v ČR se svým bratrem a přítelem, se kterým čeká dítě. Vyšel z informace oddělení zahraničních a evropských záležitostí odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra: Hodnocení Alžírsko jako

bezpečné země původu ze dne 23. 10. 2023 a dospěl k závěru, že stěžovatelce v zemi původu pronásledování ani vážná újma nehrozí a nejsou splněny podmínky pro udělení žádné z forem mezinárodní ochrany.

[4] Stěžovatelka brojila proti rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž tvrdila zejména, že jí v Alžírsku hrozí nebezpečí a diskriminace z důvodu, že je rozvedenou matkou a dítě nemá s bývalým manželem. Žalovaný vycházel pouze z obecných informací o zemi původu a vůbec se nezabýval otázkou situace svobodných či rozvedených matek s nemanželskými dětmi v Alžírsku. Tež uvedla, že krátce před vydáním rozhodnutí žalovaného porodila, její přítel ji však opustil.

[5] Krajský soud při jednání provedl k důkazu rodný list stěžovatelčina dítěte, několik stěžovatelkou předložených zpráv o zemi původu a jednu zprávu o zemi původu, kterou sám vyhledal. Zprávy o zemi původu se týkaly situace samostatně žijících žen v Alžírsku a krajský soud je z angličtiny a němčiny přeložil pomocí překladáče eTranslation. Následně krajský soud konstatoval, že žalovaný nepochybil, pokud se nezabýval otázkou, zda pronásledování či vážná újma hrozí v zemi původu stěžovatelce kvůli tomu, že je rozvedenou matkou s nemanželským dítětem, neboť stěžovatelka v tomto směru žádné obavy neuváděla. Krajský soud pak došel k závěru, že ani stěžovatelkou v žalobě vznesené obavy v kontextu zpráv o zemi původu neodůvodňují udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Z těchto zpráv nevyplývá, že by k fyzickému či psychickému násilí páchanému na ženách v případech obdobných případu stěžovatelky docházelo natolik často, že by se dalo považovat za běžný jev. Jde naopak o jev výjimečný, který důvod oprávněným obavám z pronásledování nezavdává. Ani další obavy stěžovatelky (nepříjemné pohledy, obtíže při hledání zaměstnání a ubytování, obecné negativní smýšlení společnosti o ženách ve stěžovatelčině postavení) nepředstavují důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Obecně hrozící nebezpečí či hrozba vážné újmy ze strany konzervativní společnosti se ze zpráv o zemi původu nepodává. Pokud jde o národní humanitární azyl, krajský soud připomněl, že jej lze udělit pouze v případech zvláštního zřetele hodných a že žalovaný jeho udělení zvážil dostatečně, pokud přihlédl k tomu, že je stěžovatelka těhotná, ale její těhotenství probíhá standardně a bez komplikací. S ohledem na uvedené krajský soud podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

[6] V kasační stížnosti stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, případně aby zrušil i rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Podle jejího názoru je interpretace důkazních prostředků povrchní a nepřezkoumatelná, neboť krajský soud vycházel ze strojových překladů umělé inteligence, namísto toho, aby je nechal přeložit do úředního jazyka tlumočníka. Podle stěžovatelčina názoru nelze spoléhat na znalost angličtiny všech účastníků řízení ani na překlad provedený umělou inteligencí. Dále podle stěžovatelky je třeba posouzení její situace založit na objektivním stavu, nikoliv na jejích komunikačních schopnostech. Ve správním řízení vyšlo najevo, že by byla stěžovatelka v případě svého návratu v pozici, kdy by byla alžírskou společností diskriminována, tj. pronásledována. Stěžovatelce měl být udělen národní humanitární azyl, jelikož v zemi původu není schopna uživit sebe a své dítě při současném společenském vyloučení. Navzdory tomu,

pokračování

že stěžovatelka pochází z jinak bezpečného státu, v jejím případě jsou stran jejího bezpečného pobytu v domovském státě dány důvodné pochybnosti.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou, příp. ji zamítl jako nedůvodnou. Žalovanému není zřejmé, proč by měl být strojový překlad zpráv o zemi původu nepostačující. Pokud jde o zbytek kasační stížnosti, žalovaný konstatoval, že kasační stížnost namísto relevantní polemiky nabízí pouze obecný nesouhlas, a nemá se tedy k čemu vyjádřit, pročez odkázal na žalobou napadené rozhodnutí a na napadený rozsudek krajského soudu.

[8] Nejvyšší správní soud (NSS) nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost proti rozhodnutí ve věci, ve které rozhodovala specializovaná samosoudkyně, se Nejvyšší správní soud dále ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle daného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[9] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech, v nichž o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce, přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Ve světle takto vymezených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaná kasační stížnost předestírá k rozhodnutí otázky nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku v důsledku nevyhovujícího překladu důkazních listin, zjišťování rozhodných skutečností a podmínek pro udělení zejména národního humanitárního azylu. Uvedené otázky ovšem v daném případě podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nezasluhují pozornosti z důvodů ad (1) až (4) kritérií přijatelnosti. Nejedná se o otázky, které by dosud nebyly v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny, resp. byly řešeny rozdílně či vyžadovaly učinit judikaturní odklon; rovněž tak se nejedná o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Naopak krajský soud posoudil případ stěžovatelky zcela v souladu s konstantní judikaturou, od které Nejvyšší správní soud neshledal důvodu se odchýlit, a proto dospěl k následujícímu závěru.

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] Pokud jde o tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, Nejvyšší správní soud uvádí, že se otázkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí ve své judikatuře již mnohokrát zabýval. Nepřezkoumatelnost může být způsobena buďto nedostatkem důvodů, o které je

rozhodnutí opřeno, anebo nesrozumitelností. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů především, pokud je zcela opomenuta některá z námitek účastníka řízení (srov. např. rozsudky NSS ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74, č. 116/2004 Sb. NSS). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, z nichž nelze seznat, o jaké věci či jak bylo rozhodováno, jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS).

[13] Podle stěžovatelky je rozsudek krajského soudu zatížen vadou nepřezkoumatelnosti z důvodu povrchní „interpretace“ důkazních prostředků s ohledem na to, že stěžovatelkou předložené zprávy o zemi původu byly do českého jazyka přeloženy tzv. umělou inteligencí. Podle Nejvyššího správního soudu však takový postup krajského soud sám o sobě nemůže ústit v nepřezkoumatelnost rozsudku, neboť ten je i tak srozumitelný a odůvodněný – je patrné, co z provedeného dokazování krajský soud dovodil a jak zjištěné skutečnosti posoudil.

[14] V úvahu nepřichází ani jiné vady řízení podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. již jen proto, že postup městského soudu *prima facie* nepředstavoval vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost jeho meritorního rozhodnutí. Stěžovatelka totiž krajskému soudu vytýká nepřesný překlad listin, jejichž většinu ona sama předložila a s nimiž byla podle obsahu žaloby dobře seznámena, ačkoliv žádné námitky proti konkrétním zjištěním učiněným z těchto důkazních prostředků nevznesla ani v kasační stížnosti, ani při dokazování v řízení o žalobě. Zdejšímu soudu tak zcela uniká, jaké významné skutečnosti, které by mohly posouzení věci zvrátit ve prospěch stěžovatelky, byly podle ní ztraceny v překladu.

[15] Dlužno dodat, že postup krajského soudu nepopřel ani stěžovatelčino právo jednat před soudem ve své mateřštině ve smyslu § 18 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, za použití § 64 s. ř. s. Samotné jednání před krajským soudem bylo stěžovatelce tlumočeno ustanoveným tlumočnickem a uvedené právo nezakládá povinnost soudu veškeré důkazní prostředky automaticky překládat (ať už do mateřštiny účastníků či do úředního jazyka). Provádět důkazy listinami psanými v cizím jazyce koneckonců lze i zcela bez překladu, pokud účastníci řízení nenamítají, že s jejich obsahem, jak byl soudem sdělen, nesouhlasí (srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 16. 3. 2016, sp. zn. 23 Cdo 1656/2015, publ. v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek NS pod č. C 15557, a ze dne 8. 12. 2020, sp. zn. 32 Cdo 1408/2019, publ. v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek NS pod č. C 20188). V řízení před krajským soudem přitom krajský soud předložil stěžovatelčině tehdejší zmocněnkyni (pověřené zaměstnankyni Organizace pro pomoc uprchlíkům, z. s.) překlady listin a ponechal jí prostor pro seznámení se s nimi a žádná námitka proti obsahu přeložených zpráv vznesena nebyla. Strojový překlad listin tedy sám o sobě do práv stěžovatelky nemohl nijak zasáhnout. Ostatně i při doručování rozhodnutí v českém jazyce účastníku řízení – cizinci se předpokládá, že se s ním bude schopen seznámit třeba právě díky volně dostupnému strojovému překladu (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 27. 2. 2024, č. j. 8 Azs 289/2021-80, č. 4591/2024 Sb. NSS, bod [41]).

pokračování

[16] Pokud jde o stěžovatelčin nesouhlas s věcným vypořádáním její žaloby, Nejvyšší správní soud podotýká, že kasační námitky stěžovatelky navazují na žalobní body jen velmi volně, a do značné míry se tak mívá i s argumentací krajského soudu. Kasační stížnost je navíc velmi obecná a nekonkrétní, a lze z ní tedy vyčíst v zásadě pouze obecný nesouhlas se zjištěním skutkového stavu a jeho právním posouzením. V obdobné míře obecnosti tedy zdejší soud podotýká, že bylo na stěžovatelce coby žadatelce o mezinárodní ochranu, aby sdělila své obavy, aby mohly být zajištěny odpovídající zprávy o zemi původu a všechny potřebné skutečnosti (k rozložení důkazního břemene mezi žadatele o mezinárodní ochranu a správní orgán a související posuzování důkazů srov. např. rozsudky NSS ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS).

[17] V posuzované věci, co se týče zjišťování relevantních skutečností týkajících se podmínek v zemi původu stěžovatelky, nepochybil ani žalovaný, ani krajský soud. Žalovaný vycházel pouze z obecných informací, neboť stěžovatelka ve správním řízení žádné obavy týkající se Alžírsku nesdělila (naopak výslovně uvedla, že ji v případě návratu nic nehrozí; viz výše), krajský soud se pak v návaznosti na uplatněné žalobní body zabýval situací rozvedených a svobodných matek v Alžírsku a dospěl k závěru, že stěžovatelce v zemi původu pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu ani vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu nehrozí a stěžovatelčin případ ani není hoden zvláštního zřetele, pročez není namístě udělit národní humanitární azyl (§ 14 zákona o azylu).

[18] S těmito závěry stěžovatelka v kasační stížnosti nepolemizuje. Konkrétně rozvádí pouze své obavy, že z důvodu nastavení společnosti v Alžírsku nebude schopna uživit sebe a své dítě, pročez by jí měl být udělen národní humanitární azyl. Ani tato námitka však nemůže založit přijatelnost, natož důvodnost kasační stížnosti.

[19] Podle § 14 věty první zákona o azylu „[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl [...] z humanitárního důvodu“. Žadateli o mezinárodní ochranu lze udělit národní humanitární azyl pouze v případě hodného zvláštního zřetele; teprve jde-li o případ hodný zvláštního zřetele nastupuje prostor pro správní uvážení žalovaného (viz např. rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS). Výkladem pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ a v návaznosti na něj důvody pro udělení národního humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu se zdejší soud zabýval v řadě svých předchozích rozhodnutí (rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004-60, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, ze dne 3. 5. 2018, č. j. 2 Azs 114/2018-30, č. 3751/2018 Sb. NSS).

[20] Z této judikatury vyplývá, že pojem *případ hodný zvláštního zřetele* míří na situace, ve kterých žadatel o mezinárodní ochranu nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, avšak konkrétní okolnosti případu jsou natolik výjimečné, tedy zvláštního zřetele hodné, že by bylo v daném případě „nehumánní“ azyl neposkytnout. To umožňuje správnímu orgánu reagovat na případy, které byly v době přijímání zákona o azylu předvídaný (jde např. o osoby zvláště těžce postižené, nemocné, osoby přicházející z oblastí postižených nejruznějšími přírodními a humanitárními katastrofami), ale také na případy

nepředvídané. Azyl z humanitárních důvodů však nelze udělit pouze proto, že žadatel o mezinárodní ochranu by měl v zemi svého původu potíže ekonomického charakteru.

[21] V posuzovaném případě z informací o zemi původu nevyplývá, že by mělo stěžovatelce hrozit, že sebe a své dítě neuživí. Zprávy, na které stěžovatelka odkazovala v žalobě, naopak tyto obavy rozptylují. Konkrétně z dokumentu *Algeria: Situation of single or divorced women living alone, particularly in Algiers; whether they can find work and housing; support services available to them (2015-2016)* [Alžírsko: situace svobodných nebo rozvedených žen žijících samostatně, zejména v Alžíru; zda mohou najít práci a bydlení, podpůrné služby, které mají k dispozici (2012-2015)] vyplývá, že rozvedené ženy diskriminaci nečelí, a zdejší soud podotýká, že stěžovatelka před vycestováním pracovala jako učitelka, a její situace se tedy nejeví jako neřešitelná. Ani v soudním spise založená aktuálnější zpráva německého Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky ze srpna roku 2023 nepodporuje závěr, že je pro osobu ve stěžovatelčině postavení nereálné najít zaměstnání, ačkoliv tato zpráva horší postavení žen při hledání práce a jejím výkonu připouští. Jakkoliv obtížnost stěžovatelčiny situace Nejvyšší správní soud nehodlá snižovat, souhlasí s krajským soudem (byť ten se otázkou národního humanitárního azylu zabýval zejména z důvodu stěžovatelčina těhotenství jako takového a jeho průběhu), že okolnosti stěžovatelčina případu nepoukazují na to, že by se v její věci mělo jednat o případ hodný zvláštního zřetele, ve kterém je nutno zvážit udělení národního humanitárního azylu.

[22] Přestože stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně nenamítá, že by jí měla být udělena z důvodu nemožnosti obživy v zemi původu jiná forma mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud konstatuje, že případné ekonomické problémy stěžovatelky by mohly odůvodnit její udělení pouze v případě, že by ji ohrožovaly existenčně a zároveň k nim docházelo z azylově relevantních důvodů (srov. usnesení NSS ze dne 27. 8. 2008, č. j. 5 Azs 60/2008-69, či ze dne 23. 1. 2023, č. j. 10 Azs 321/2022-26). Jak však vyplývá z již z výše uvedeného, stěžovatelka v zemi původu žádné takové existenční hrozbě nečelí. Nad rámec nezbytného odůvodnění zdejší soud též dodává, že souhlasí s názorem krajského soudu, že obecná nevraživost společnosti proti rozvedeným matkám nemanželských dětí a s ní spojené těžkosti každodenního života takové matky sama o sobě důvod pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany nepředstavuje a že z ničeho nevyplývá, že by stěžovatelce mělo v Alžírsku hrozit jakékoliv konkrétní předvídatelné nebezpečí.

[23] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení krajského soudu, který se svým postupem nikterak neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji shledal ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[24] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1

pokračování

(nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný sice měl ve věci úspěch, ze spisu však nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 11. září 2025

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu